

Pályázati beszámoló
a NKA 204108/01665 sz. pályázatáról

Mezővárosból megyeszékhely – Győr regionális szerepe a középkortól napjainkig című konferencia megrendezése

A Rómer Flóris Művészeti és Történeti Múzeum szervezésében került megrendezésre 2021. szeptember 29-én az Apátúr-ház dísztermében a *Mezővárosból megyeszékhely – Győr regionális szerepe a középkortól napjainkig* című konferencia. A nagy érdeklődésnek örvendő (kb. 60 fő) eseményre érkező hallgatók elsősorban győriek voltak, az előadók azonban jóval szélesebb körből kerültek ki. Az egyetemi hallgatótól kezdve a kutató professzorig sokan vállaltak előadást: az Eötvös Loránd Kutató Hálózat Bölcsészettudományi Központ Történettudományi Intézetének három kutatója, a Bécsi Magyar Levéltári Kirendeltség egy kutatója, az Eötvös Loránd Tudományegyetem egy tudományos munkatársa, a Győri Egyházmegyei Kincstár és Könyvtár egy, a győri Dr. Kovács Pál Könyvtár és Közösségi Tér két, a Győri Egyházmegyei Levéltár három, valamint a Múzeum öt dolgozója tartott előadást, valamint egy egyetemi hallgató érkezett a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészettudományi Karáról.

A rendezvényt Rózsavölgyi László Győr Megyei Jogú Város Oktatási, Kulturális, Sport és Turisztikai Bizottság elnöke nyitotta meg. Beszédében külön kiemelte, hogy nagy öröme szolgálnia, hogy egy olyan évben rendez a múzeum történeti konferenciát, mikor Győr városi kiváltságának 750. évfordulóját ünnepli. Ezek az alkalmak ugyanis mindig lehetőséget teremtenek/teremtettek a helytörténet iránt érdeklődő kutatók számára, hogy áttekintsék az addigi várostörténeti tanulmányokat, monográfiákat, és új megközelítéseket, módszereket, írott forrásokat vagy éppen előkerült tárgyi emlékeket alapul véve újabb adalékokkal szolgáljanak a jövő nemzedéke számára.

Ezt követően a múzeum igazgatója, Székely Zoltán szólt a közönséghez. Megköszönte a konferencia megszervezését, és eredményes munkát kívánt.

A konferencia első két szekciójának – melyben 5 előadás hangzott el – levezető elnöke Csurgai Horváth József, a székesfehérvári Városi Levéltár és Kutatóintézet igazgatója

RÓMER FLÓRIS

Művészeti és Történeti Múzeum

- alapítva 1859 -

volt. Első előadóként Zsoldos Attila kutatóprofesszor, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja *Győr városa a 13-14. század fordulóján* címmel az 1246-tól az 1330-as évek elejéig terjedő időszak politikatörténetét tekintette át. Őt Weisz Boglárka követte, aki *Győr megye gazdasági helye a középkori Magyarországon* című előadásában arról beszélt, hogyan érintette a kereskedelmi útvonalak áthelyeződése a várost és a megyét, és mely Győr megyei településeken tartottak hetivásárokat, illetve sokadalmakat. Skorka Renáta azt vizsgálta, milyen szerepet töltött be Győr városa a Nagy Lajos kori diplomáciában. Alapul két, 1356-ban, valamint 1365-ben Győrött kiadott oklevél keletkezési körülményei szolgáltak. Vajk Ádám, a Győri Egyházmegyei Levéltár igazgatója Győr középkori társadalmáról szolt *Azonos jog – egységes polgárság?* címmel. Előadásában a kora középkori Győr polgáraiból mutatott be néhányat. Munkatársa, Nemes Gábor a káptalani számadáskönyvek alapján a győri székeskáptalan abdai vámjának működését ismertette.

A konferencia második szekciója Székely Zoltán, a Rómer Flóris Művészeti és Történeti Múzeum igazgatójának *A győri, mosoni és magyaróvári kereskedők kapcsolata a 17. században* című előadásával indult, aki a győri, a mosoni és a magyaróvári kereskedők kora-újkori kapcsolatait vizsgálta. Őt Oross András bécsi magyar levéltári delegátus követte *Az 1703. évi győri belvárosi telekkönyv és a 18. század eleji győri adóösszeírások elemzése* címmel, aki az 1703. évi győri belvárosi telekkönyvet vizsgálta, összevetve annak adatait a korabeli győri adóösszeírások tartalmával. Oláh P. Róbert, a Győri Egyházmegyei Levéltár munkatársa *A győri székeskáptalan vonzaskörzete az újkorban* címmel a 1658-tól 1783-ig terjedő időszakot vizsgálta. Külön kitérve arra, hogy mely egyházmegyék területéről érkeztek a győri káptalan új tagjai, milyen volt nemzetiségi megoszlásuk, és melyik püspök milyen stratégiát követett segítőknek kiválasztása során. A szekciót Kökényesi Zsolt *Egy nyugat-magyarországi oktatási központ diáksága. A győri jezsuita gimnázium tanulói a 17-18 században* előadása zárta, aki a győri jezsuita gimnázium tanulóinak összetételét vizsgálta az 1630 és 1773 közötti időszakból.

A két délutáni szekcióban szintén kilenc előadás hangzott el, Varga Balázs egyetemi docens (Széchenyi István Egyetem) levezető elnöki közreműködésével. Horváth József a Dr. Kovács Pál Könyvtár és Közösségi Tér igazgatóhelyettese *Adalékok a győri Streibig nyomda vonzaskörzetének vizsgálatához* című előadásában megvizsgálta a kiadványok előfizetői listáit. Arra kereste a választ, hogy kik és honnan fizettek elő könyvekre, levonva a

következtetést a nyomda vonzáskörzetére vonatkozóan. Matányi Marcell, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem egyetemi hallgatója a *Győr vármegye helyzete az 1809-es koalíciós háborúban* című előadásában az 1809-es hadi eseményeket tekintette át, különösen koncentrálna a Győrt is érintő kismegyeri ütközetre. Őt Nemesné Matus Zsanett, a Rómer Flóris Művészeti és Történeti Múzeum igazgatóhelyettese követte *Nemes Győr Városában lakozó édes, mézes, mákos, cukros koma asszonyaink* című előadásával. Az előadó Győr reformkori társadalmát vette vizsgálat alá egy gúnyvers alapján. T. Városi Ágnes, a Rómer Flóris Művészeti és Történeti Múzeum néprajzkutatója a győri fazekascéh történetéről adott rövid áttekintést *Mesterek, legények, curikterek* címmel.

Az utolsó szekciót Perger Gyula *Egy elfelejtett győri iparművész. Novák Lenke és az AVAR csipke* című előadása kezdte. Egy olyan győri születésű, pedagógusként, majd fogorvosként dolgozó nő életét és munkásságát mutatta be, aki csipkéi által sikeres iparművész lett. Őt a Rómer Flóris Művészeti és Történeti Múzeum két munkatársa követte: Cserhalmi Zoltán történész a Petz család három generációjának történetét mutatta be, Pápai Emese művészettörténész a IV. Országos Kézművesipari Kiállítás és Aranykoszorús Mesterversenyen szereplő győri művészeket mutatta be. Borbély Tamás, a Dr. Kovács Pál Könyvtár és Közösségi Tér tudományos munkatársa *Győr a befogadó város. Első világháborús és trianoni menekültek Győrött* című előadásában annak áttekintésére vállalkozott, hogyan fogadta be Győr városa a menekülteket az első világháború alatt, illetve után. A konferencia utolsó előadója Godena Albert volt, aki Győr ipari és gazdasági súlyát vizsgálta a 19-20. század fordulóján, különös tekintettel az 1896-ban alapított vagongyár szerepére. Előadásában külön kitért az 1901-ben induló fa- és fémipari szakiskoláról, valamint a különböző szaktanfolyamokról is esett szó előadásában.

A tematikában és időben széles kört felölelő konferencia jól sikerült. Noha az utolsó előadás már az estébe nyúlt, de mindezt feledtették a tartalmas hadi, politikai, kereskedelmi, művelődéstörténeti előadások.

Médiamegjelenések:

<https://www.gyorplusz.hu/programok/mezovarosbol-megyeszekhely/>

<https://www.gyorplusz.hu/gyor/edes-mezes-makos-cukros-koma-asszonyaink/>

RÓMER FLÓRIS

Művészeti és Történeti Múzeum

- alapítva 1859 -

www.gyorisalon.hu/news/15756/66/Mezovárosból-megyeszékhely-Győr-regionális-szerepe-a-középkortól-napjainkig

RÓMER FLÓRIS

Művészeti és Történeti Múzeum

- alapítva 1859 -

RÓMER FLÓRIS
Művészeti és Történeti Múzeum

- alapítva 1859 -

RÓMER FLÓRIS

Művészeti és Történeti Múzeum

- alapítva 1859 -

